

quos & Empedocles per litem & amicitiam Philosophans: Heraclitus Ephesus quoque Mundum aliquando per ignem corruptum, & elapso alicujus temporis spatio reparatum iri putavit. Aristotelem Mundi aternitatem statuisse plures dicunt; alii verò ajunt, non inveniri, quid de hoc argumento expresse senserit, utpote qui aliorum sententias tantum recensuerit. Peripatetici Mundum de facto aeternum, & in aeternum existere ingenitum & incorruptibilem arbitratii sunt. Sed has Ethnicorum nugas nos Christiani, quibus ex Sacris Literis contrarium innouit, merito explodimus, ac Mundum à Deo Omnipotente creatum exordium suum habuisse, & finem quoque suum habiturum firmiter credimus. Creationis autem ratione Mundum Perfectum dici asserimus: E contrario Imperfectum quoque dici posse ex corruptibilitate ejus patet, quae ipsum invasit propter inobedientiam Primorum nostrorum Parentum, quae maledictionem divinam in Rerum Creatarum Universitatem excitavit. Naturam totam corruptam ex loco Pauli Apostoli in epistola ad Romanos 8. v. 19. 20. 21. 22. demonstravimus in Praefatio pag. 13. & 14. Eandem incorruptibilitatem arguit quoque totius Machinae Create renovatio futura Die Novissimo, quo totam rerum Creatarum Naturam igne absumptum, & renovatum iri Sacra pagina plurimis in locis expresse dicit. Hac de re videatur Christophorus Scheinerus in Rosa Virgine lib. 4. part. 2. cap. 24. & 25. de Caeli, & siderum naturali corruptibilitate pro Solis, astrorum & Caeli naturâ corruptibili. Quo in loco non solum ex Sacro Textu, sed etiam ex Patribus & aliis corruptibilitatem illam quam plurimis allatis testimoniis vir doctissimus adeo clarè & aperte demonstrat, ut qui illam negare velit, jure ac merito in Sole meridiano caligare dicatur. De Mundi corruptibilitate & interitu dignissimi sunt notatu versus Lucretii Poëte & Epitaphi Sæclatorum lib. 6.

Et quoniam docui mundi mortalia templa,
Esse, & natroo consistere corpore Cælum,
Et quæcumque in eo sunt, sentique, necesse
Esse ea dissolvi.

Asseruit autem Poëta ille, Cælum augeri & minui, sicut ex atomis composita cætera: Atomorum autem corpuscula illa per infinitum, quod supponit, vacuum in perpetuo esse motu, & atterere incidentia corpora ex eis composita, ut plagâ dissiliant compositorum partes, cælumque ipsum incidentium corpusculorum plagâ & idu minuantur. Ex Luciani Icaromenippo colligere est, Philosophorum Antiquorum quosdam eâ fuisse imbutos opinione, ut Cælum alterabile esse, & in eo mutationes substantiales accidere arbitratii sint. Consule Smaclis Bullialdi Viri doctissimi Astronomiam Philolaicam lib. 1. cap. 5. Inter Aristotelem portò Sæclatoremque ejus Peripateticos, & Platonem atque Platonicos dissensus fuit de Mundo, dum illi Mundum ab æterno existentem etiam in æternum esse duraturum censuerunt; hi verò (ut Aristoteles putat) & aeternitatem ejus Mundo exordium attribuerunt, & finem quoque adscripserunt, ita ut secundum naturæ leges ipsum interire posse, sed divinâ dispensatione æternum futurum, atque à lege corruptionis, cui naturaliter obnoxium esse stauerunt, exemptum iri crediderint. De Mundi fine & renovatione Catholicorum sententiam recitat D. 1. à Sancto Iacobo in Integra Philosophia Cursu ad mentem D. Thomæ in libris Aristotelis quatuor de Cælo, & Mundo cap. 1. sect. 2. §. 5. & 6. 1. Mundum statuunt nunquam totum destruetum iri, aut in nihilum, ex quo fuit productus, reditum, sed quoad substantiam suam, i. e. Cælum, & Elementa, in æternum perseveraturum. D. Ambrosii tom. 3. in cap. 7. 1. Cor. Tom. 5. cap. 22. in Apocalyp. Tom. 1. lib. 1. Hexam. cap. 3. D. Augustinus de civitate Dei lib. 20. cap. 14. 16. & 24. lib. 3. de Genesi ad lit. cap. 2. & 3. & alibi passim. II. Mixta omnia, scilicet animalia, plantas &c. aliquando interituras, cessaturæque generationes, elementorum alterationes, cœlimotus &c. D. Ambrosius in epistolam ad Corinthios, D. Augustinus laudatus cap. 16. Esaiæ 60. Apocalyp. 10. III. Etiam Cælum & Elementa non sunt peritura, quoad substantiam, nihilominus debere murari, ut S. Patres docent. IV. Immutationem istam in duobus sitam esse, primò in Elementorum purgatione, secundo in eorum perfectione. Purgationem illam per ignem fieri Patres ex 3. cap. Epistolæ 2. D. Petri colligunt. Vide caput ultimum Esaiæ, psal. 49. & citatos Patres Ambrosium & Augustinum. V. De igne autem illo, qualis, & in quâ Mundi Parte futurus sit, in diversis sententiis abeunt. D. Augustinus lib. 20. de Civitate cap. 16. Ignem Mundanos vocans, ne-

minem mortalium, nisi à Deo Author supplementi D. Thomæ quod eisdem speciei cum Elementis triplicem commemorat de eorum Elementarem è sua sphaeratione materia à Terrâ ad illam accensione multiplicatum iri, dam nubes congregatis Solis fieri solet, excitatum iri opinantur autumant ex congregatione rum, & inferiorum, quæ igniturâ, sed virtute Dei factâ, concurrerunt aquæ omnes flatarum Cœli, &c. VI. De tota an verò post Ultimum Judicium sit, etiam variant. Apostolus ram indicat, sed num antè, & expresse dicit. D. Augustinus 18. post Judicium futurum al esse dicit Leonardus Coqueus mum, & D. Prosperum eandem tionem antè Judicium inchoandam esse cum Alberto Magno Author supplementi D. Thomæ Thoma in secundo scripto sententia imò & in primo scripto in 4. amentum sunt dicta Scriptura cedet. Isai. 2. Antè faciem ejus ipsius momentum, quo eveni nemini notum esse, rectè cum vii. cap. 53. concludunt, & ti mysterii indagacionem verstrum nosse tempora, quæ facta cap. 24. vers. 36. & Marti noster dicit: De die autem & quidem Cœlorum, sed Pater nonnulli hac de re, ac in primis quos Elias quidam ex lex O bus Mundum sex annorum m Item quia Deus sex Creationis septimo quievit. Quia sex pr finiuerunt, & septimus vivit Ab hac sententia non multu tom. 3. lib. 7. in Lucam cap. bus octo post hac verba assum lib. 7. cap. 14. D. Augustinus Plures item alii, de quibus exord.

Unitas Mundi deinde in quiritur an tantum unus, an non sint, num etiam fieri possint. Antiquorum nonnulli plures ssi ex atomis constare cuncti fluxu & refluxu Mundum per generari autumavere: Alii a suadebant, quod in amplius Mundus existeret, quasi un campo: Alii ad alias opinione tuebant. Plato & Aristoteles cum Mundum, etiam de pe di unius Sacre Literæ mente Aristoteles pluribus argumentis tantum Mundum esse probat. Hunc Philosophi, & cum pri plures Mundi fieri non possi conatur. Questionem planè vacanciam omnino, ut & illa potentiam Mundus ab æterni merito censemus, qui ab Creatoris nostri voluntatem rationem fugientia inutili inimus.

Tandem diffusâ & diffici An Mundus finitus an infinitus finito vel infinito confisi Antiquis Philosophis quida cui Anaximandro, Soleno, Aniate, & plerisque Stoicis, & no, & Francisco Patrio, aq tatio ipsa arguit, quâ Creato includit, & ab infinita sua M

De Mundi
fine, & re-
novatione.